

BIBLIOTECA
DI ENNA



BIBLIOTECA COMUNALE
DI ENNA



c. 34. 3. 11





~~23-7-18~~
C. 34.3.11
COMPENDIVM
MANVALIS
NAVARRI.

AD COMMODIOREM VSVM,
Tum Confessariorum, tum
pœnitentium confectum.

PETRO GIVVARRA THEOLOGO
AUCTORE,

Nunc recognitum, omnibusq; mendis
quibus scatebat veteri impressio-
ne purgatum.

Pro conventu Montis Salvi



Remellon v. M.
De Luca an.
11. Ingg.

PANORMI,
Apud Io Anthonium de Francis.
M D X C I.

COMPENDIUM
M. A. N. V. A. L. I. S.
M. A. V. A. R. I.
AD COM. M. D. I. O. N. I. S.
T. A. M. (S. M. I. S. T. R. A. T. O. R. I. A. M.)
P. R. I. M. I. T. I. O. N. I. S.
P. R. I. M. I. T. I. O. N. I. S.
A. V. C. T. O. R. I. S.
P. R. I. M. I. T. I. O. N. I. S.
P. R. I. M. I. T. I. O. N. I. S.
P. R. I. M. I. T. I. O. N. I. S.



COMPENDIUM

MANUALIS NAVARRI.

De contritione. Cap. I.

CONTRITIO est pœ-
nitudo voluntaria cum
dolore maxime actuali,
vel virtuali peccati pro-
prij iam cōmissi, quatenus est offen-
sa Dei, super omnia dilecti, cum spe
venix, & proposito nō peccandi am-
plius, saltem mortaliter, & cōfitendi
& satisfaciendi, saltem virtualiter.

Non est opus, vt pœnitens credat
se nō amplius mortaliter peccaturū.

Nec est opus, vt malit pati hanc,
vel illam pœnam speciatim, v. g. mor-
tem suam, vel filiorum, quam pecca-
re, vel peccasse mortaliter, & impru-
denter ad id inducere, satis est gene-
ratim vt malit pati quancunq; pœ-
nam in communi quam peccare.

Pœnitens, quē non potest pœnite-
re, doleat, atq; cum pœniteat, se non
posse pœnitere, & sic confiteatur.

Satis est, vt pœniteat pœnitentē,
saltem virtualiter de omnibus pecca-

2 De contritione. Cap. I.
tis mortalibus in genere, quæ recor-
datur, & non recordatur: & hoc vel
in principio, vel in medio examinis,
non tamen de venialibus: de dubijs
vero, vt de mortalibus.

27 Per solam contritionem condonā-
tur peccata ante confessionē, sed non
sine pœnitentia, quæ semper fuit ne-
cessaria; & quæ non potest esse sine
gratia Dei.

31 Peccator non tenetur sub peccato
mortali pœnitere de peccato omni tē-
pore, sed tempore necessitatis: vt quā-
do ministrat sacramenta, vel est in ar-
ticulo mōrtis, vel instante grandi ne-
cessitate populi, cui absq; feruore ora-
tionis non posset prouideri.

32 Peccata delectabilia, vt carnis, ho-
noris &c. post confessionem, nō sunt
ampli⁹ recogitāda, ne delectemur.

34 Peccator potest habere contritio-
nē de peccato, quod nec speciatim,
nec generatim recordat: quia amor
Dei est contritio virtualis.

35 Qui dolet de peccato, vt est offen-
sa Dei, cum proposito non peccādi,
& credens sine crassa ignorantia do-
lorem suum, ad id esse sufficientem,
cum confitetur, recipit gratiam.

Adul-

De contritione. Cap. I. 3

Adulti baptizandi, prius sunt ad- 4
ducendi ad cōtritionem mortalium
in communi, id est, ut doleāt propter
Deum, ut gratiam recipiant.

Attritus, virtute sacramenti fit
contritus.

Ad confitendum est necessaria at- 4
tritio, quam pœnitens putat expres-
se, vel implicite sufficere ad obtinen-
dam absolutionem peccatorum; licet
illa non sit vera cōtritio, nec putetur
a pœnitente etiam contritio, quæ so-
la sine absolutione ad id sufficeret,
quamvis teneat in responsione ad se-
ptimum, quòd dolor propter solam
pœnam inferni non sufficiat.

Qui ante iustam cōtritionem, vel
pro tali habitam administrat, vel re-
cipit sacramentū, peccat mortaliter.

De confessione. Cap. II.

C Onfessio est peccatoris accusa- 1
tio secreta de suis peccatis corā
proprio Sacerdote, ut ab illis sacramē-
taliter absoluator.

Conditiones confessionis sunt sex 5
decim.

Sit simplex, humilis, confessio pura, fa-
delis,

Atque frequens, nuda, & discreta.

4 De confessione. Cap. II.
*libens, verecunda,
Integra, secreta, & lacrymabilis, ac-
celerata
Fortis, & accusans, & sit parere pa-
rata.*

Sed non oēs hæ conditiones sunt
necessariæ, sed aliquæ vt Integra: vt
post diligens examen omnia pecca-
ta mortalia secundum speciem & nu-
merum dicantur.

Nemo tenetur corā alijs audienti-
bus sua peccata confiteri: tamen si pu-
blice cōfiteatur, quod regulariter fie-
ri non debet, confessio tenet.

6 Confessio iuxta canones necessa-
rio est facienda. Primo semel in an-
no. Secundo, quando est communi-
candū vel celebrandū, si adest copia
confessarij: † sin minus in necessita-
te celebret, & postea quam primum
confiteatur. Tertio in probabili mor-
tis periculo, in quo homines cōmu-
niter moriuntur, quale est probabile
naufragium, imminens prælium, a-
cuta, & gravis febris. Quarto quan-
do est probabile, quod per totum an-
num non habebit opportunitatem
confitendi.